Nummer VN

Directie

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders

Voordracht voor de vergadering van 31 augustus 2021

Portefeuille

Duurzaamheid
(mede namens Economische Zaken, Deelnemingen, Bouwen, Wonen, Openbare ruimte, Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit en Grondzaken).

Agendapunt

<*automatisch*>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Elektriciteitsnetwerk Amsterdam: congestieaankondiging Westzaanstraat en Noord-Papaverweg. GEHEIM

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met het toesturen van bijgevoegde raadsinformatiebrief (zie bijlage 1 Raadsinformatiebrief) aan de raadscommissie FED, waarmee de Raad wordt geïnformeerd over de afkondiging door Liander van congestie in het voedingsgebieden van onderstation Westzaanstraat en onderstation Noord-Papeverweg.
   1.1. Kennisnemen van de oorzaak
   1.2. Kennisnemen van de impact
   1.3. Kennisnemen van van de voortgang n.a.v. de congestieaankondiging van 24 juni j.l.

2. De wethouder Grondzaken en Duurzaamheid te machtigen tot het openbaar maken van deze stukken op 2 september 2021

3. De Wethouder Grondzaken en Duurzaamheid te machtigen tot tekstuele wijzigingen in de raadsinformatiebrief.

Reden spoed

Liander maakt op 2 september 2021 de afkondiging van congestie openbaar bekend en het is gewenst dat de Raad hier voor 2 september via het college over wordt geïnformeerd.

Kernboodschap

Het College van B&W informeert de gemeenteraad middels de bijgevoegde raadsbrief over de afkondiging door Liander van congestie in twee nieuwe voedingsgebieden: van onderstation Westzaanstraat en onderstation Noord-Papaverweg op XX september 2021, de impact daarvan en de oplossingsrichtingen die worden onderzocht. Daarnaast wordt ook de status van overige knellende onderstations toegelicht. De brief volgt de raadsinformatiebrief van 24 juni j.l. op, waarin de congestie in Buiksloterham/Overhoeks en het Oostelijk deel van de haven centraal stond.

Bestuurlijke achtergrond

GEHEIM

Liander en de gemeente werken vanaf Q4 2019 binnen het programma Elektriciteit Voorziening Amsterdam (EVA) intensief samen aan het toekomstbestendig maken van de elektriciteitsinfrastructuur. Binnen dit programma is Liander verantwoordelijk voor de uitvoering van haar taken als netbeheerder en ondersteunt de gemeente bijvoorbeeld bij het scherp krijgen van de opgave, zoeken naar geschikte locaties, kwalitatieve inpassing of waar mogelijk de benodigde versnelling in vergunningprocedures en planvorming. Door de nu afgekondigde congestie wordt ook de urgentie voor de rest van de stad duidelijker. Deze problematiek speelt niet alleen in Amsterdam maar is een landelijke problematiek en speelt op meerdere locaties in Nederland.

Met de themastudie Elektriciteit Amsterdam 2.0 (mei 2019) is inzichtelijk gemaakt welke impact de verschillende opgaven op het gebied van economische ontwikkeling, woningbouw, mobiliteit, digitalisering en energietransitie heeft voor het elektriciteitsnetwerk van de stad. De raad is herover geïnformeerd op 19 mei 2021.

Het vervolg op de Bestuursopdracht Nutsvoorzieningen moet daarnaast zorgen voor orde in de ondergrond.

~~Het Rijk vervult een belangrijke sleutel in het scheppen van de juiste condities voor het tijdig uitbreiden van het elektriciteitsnetwerk in een hoogstedelijke context of het toepassen van oplossingen die helpen om de vraag naar vermogen te reduceren.~~

Bestuurlijke prioriteit
Voldoende capaciteit op het elektriciteitsnetwerk is een randvoorwaarde voor de economische ontwikkeling van de stad, het bouwen van nieuwe woningen en de energietransitie. De afkondiging van Liander raakt dan ook een groot aantal portefeuilles waaronder: Economische Zaken, Deelnemingen, Bouwen, Wonen, Openbare ruimte, Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit, Grondzaken en Duurzaamheid.

Wettelijke grondslag

Artikel 169 van de Gemeentewet

Onderbouwing besluit
Ad1 In te stemmen met het toesturen van bijgevoegde raadsinformatiebrief (zie bijlage 1 Raadsinformatiebrief) aan de raadscommissie FED, waarmee de Raad wordt geïnformeerd over de afkondiging door Liander van congestie in het voedingsgebieden van onderstation Westzaanstraat en onderstation Noord-Papeverweg.

Liander heeft de gemeente geïnformeerd dat zij op 2 september 2021 congestie gaan afkondigen op het elektriciteitsnetwerk voor de voedingsgebieden van onderstations Westzaanstraat en Noord-Papaverweg. Liander is één van de regionale netbeheerders in Nederland en beheert het elektriciteitsnetwerk in diverse regio's, waaronder Amsterdam. Zij hebben de wettelijke taak om te zorgen voor een betrouwbaar elektriciteitsnetwerk binnen hun verzorgingsgebied en ontwikkelingen daarin tijdig te voorzien van elektriciteit. In het kader van het uitvoeren van haar wettelijke taak als netbeheerder is Liander verplicht congestie af te kondigen en openbaar te maken op het moment dat er niet voldoende transportcapaciteit voor nieuwe grootverbruik klantvragen. Hierbij gaat

het om uitbreiding van bestaande klantcontracten als geheel nieuwe klanten (zie voor meer informatie de raadsinformatiebrief).

Ad1.1 Kennisnemen van de oorzaak
De congestie op onderstation Westzaanstraat wordt veroorzaakt doordat de vraag naar elektriciteit in het betreffende gebied de afgelopen periode sneller is gegroeid dan Liander in hun planvorming had voorzien, onder meer door een uitbreidingsaanvraag van een bestaand datacenter. Voor Noord Papaverweg lijkt de oorzaak te liggen bij het niet tijdig anticiperen van Liander op de groeiende vermogensvraag in het voedingsgebied van dit station. De exacte oorzaak wordt verder onderzocht.

Ad1.2. Kennisnemen van de impact
Een structurele oplossing voor de congestieproblemen ligt bij het realiseren van nieuwe onderstations of het verzwaren van bestaande stations. Bij Liander is aangedrongen op het zo snel mogelijk in beeld brengen van versnellingsmogelijkheden en tijdelijke oplossingen.
Volgens de huidige planning van Liander zal deze oplossing voor:

- Westzaanstraat in 2027 gerealiseerd zijn
- Noord Papaverweg staat de ingebruikname gepland in 2025.

Liander heeft vermogen gereserveerd om nieuwe kleinverbruik aansluitingen in deze periode nog wel van elektriciteit te voorzien. Maar nieuwe grootverbruik ontwikkelingen of bestaande klanten met een grootverbruikaansluiting die willen verzwaren en zich nog niet hebben gemeld bij Liander zullen een transportbeperking opgelegd krijgen.

Uit de impactanalyse voor Westzaanstraat blijkt dat voor verschillende gebiedsontwikkelingsprojecten geen rekening is gehouden met toekomstige grootverbruikaansluitingen. Mogelijk kunnen deze nog op andere wijze op het elektriciteitsnetwerk kunnen worden aangesloten. Op dit moment zijn reeds 2 transportbeperkingen opgelegd aan klanten die een aansluiting op onderstation Westzaanstraat hebben of krijgen. Dit moet per aanvraag worden bekeken.

De impactanalyse voor Noord Papaverweg vindt plaats in september.

Ad1.3 Kennisnemen van de voortgang n.a.v. de congestieaankondiging van 24 juni j.l.
In navolging van de congestieaankondiging van 24 juni zijn de afgelopen periode verschillende stappen gezet.

Inhoudelijk in congestiegebieden:

- Planvorming versnellingsopties voor uitbreiding middenspanningsnetwerk in Buiksloterham/Overhoeks is gestart
- AMS Institute/TU Delft: Voert namens de Gemeente Amsterdam een onderzoek naar de mogelijkheden voor vraag- en aanbodsturing in Buiksloterham/ Overhoeks die buiten de wettelijke kaders van Liander vallen
- Liander voert onderzoek congestiemanagement uit voor onderstation Westhaven
- [redacted], directeur Assetmanagement Liander, en [redacted] hebben opdracht gegeven voor een onderzoek naar innovatieve oplossingen die kunnen bijdragen aan het oplossen van de congestieproblematiek. Kick off hiervan vindt plaats op 6 september.

Lobby/juridisch instrumentarium:

- Er is een aantal lobbypunten aangedragen aan de tweede kamer.
- Op dit moment wordt instrumentarium inzichtelijk gemaakt door juristen Gemeente Amsterdam
- Knelpunten in wetgeving worden geduid. Wanneer knelpunten inzichtelijk zijn gemaakt wordt een gesprek gepland tussen staatsecretaris EZK en Wethouder Grondzaken en Duurzaamheid.

Organisatorisch:

- Liander heeft caseteams ingericht voor de congestiegebieden, de gemeente participeert hierin vanuit de projecten gebiedsontwikkeling en het programma EVA;
- Voor aanpak Hemweg is een externe partij geselecteerd die namens Liander, TenneT, Port of Amsterdam en de Gemeente Amsterdam de procesleiding heeft over deze aanpak. Gaat om versnellen uitbreiding netwerk en alternatieve mogelijkheden inzichtelijk krijgen;
- Programma EVA wordt uitgebreid: Eerste stap is aantrekken projectmanager congestie. Tot moment van schrijven nog geen geschikte kandidaat gevonden.

Inzicht in impact en oplossingen verdiepen zich per week, de voorliggende raadsinformatiebrief raadinformatiebrief bevat de laatste stand van zaken op het moment van *schrijven*. De netbeheerders en gemeentelijke ambtelijk apparaat update de wethouder(s) elk kwartaal. Nieuwe knelpunten worden ook tussentijds gemeld.

Ad 2. De wethouder Grondzaken en Duurzaamheid te machtigen tot het openbaar maken van deze stukken op 2 september 2021
Vanaf 2 september zijn deze stukken openbaar.
Communicatie hierover met het publiek verloopt via woordvoering. Zie ook paragraaf communicatie.

Ad 3. De Wethouder Grondzaken en Duurzaamheid te machtigen tot tekstuele wijzigingen in de raadsinformatiebrief.
Door de timing na het reces en de snelheid waarmee de raadsbrief er moet liggen kan het zijn dat de voorliggende versie nog typefouten bevat.

Participatie

Nvt

Financiële onderbouwing

Gronduitgifte: We kunnen niet direct overzien wat de exacte financiële effecten zijn van de aankomende afkondiging van congestie door Liander in deze gebieden op de grondexploitatie. In algemene zin heeft een vertraging van gronduitgifte een negatief effect op de grondexploitatie. In grotere mate geldt dit risico bij gronduitgifte voor energiegrootverbruikers zoals datacentra, die verhoudingsgewijs financieel meer opbrengen.

Financiële risico ontwikkeling Foodcenter: De ontwikkeling van het foodcenter wordt door de congestie mogelijk vertraagd. De vraag is wie het financiële risico draagt door vertraging van de bouw van voorzieningen in het gebied. De gemeente heeft de

ontwikkeling van het foodcenter uitbesteed aan een externe ontwikkelaar. Het financiële risico ligt bij ...

Nog mogelijke planvormingsschade door tijdelijke situaties die langer duren? Denk het niet

Investeringsvoorstel

Tabel: Basisgegevens investering

Investeringssom	€
Rentepercentage	%
Afschrijvingstermijn (jaar)	
Kapitaallasten	€
Aanvang kapitaallasten	
MIP nummer	

Tabel: Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
<naam>	<nr.>	<I/S>	€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<naam>	<nr.>	<I/S>	€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<naam>	<nr.>	<I/S>	€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal			€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
<naam>	<nr.>	<I/S>	€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<naam>	<nr.>	<I/S>	€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<naam>	<nr.>	<I/S>	€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal			€ 0.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

I=Incidenteel
S=Structureel

Consequenties gedekt? <Ja / Nee / Gedeeltelijk>

Overige toelichting:
<vrije tekst>

Conclusie:
<vrije tekst>

GEHEIM

Portefeuille	Gemeente Amsterdam
Agendapunt	College van burgemeester en wethouders
	Voordracht voor de vergadering van <datum>

Communicatie

Binnen de gemeente

- Technische sessie met Raad is gepland op 28 september 2021
- In de Raadsinformatiebrief is voorgesteld om de Raad periodiek (eens per half jaar) een update te geven over de stand van zaken van dit dossier
- De stadsdeelbestuurders zijn door de ambtelijk opdrachtgevers van de stadsdelen in samenwerking met programma EVA op de hoogte gesteld.
- Intern worden de verschillende directies van de centrale stad door [redacted] verzorgd. DZH werkt nauw samen met Ruimte/Strategie, G&O, en EZ.

Buiten de gemeente

- Een pagina op intranet moet de ambtelijke collega's regelmatig up to date houden

Liander is wettelijk verplicht om deze congestie te publiceren op hun website. Liander zal hier ook een persbericht uitsturen.
Externe communicatie door de gemeente gebeurt in overleg met woordvoering.
@Invulling [redacted]: Hoe? Waarin? Pers? In afstemming met Liander? Kernboodschap is...?

Documenten

Registratienr.	Naam
<*automatisch*>	Bijlage 1 - GEHEIM Raadsinformatiebrief Elektriciteitsnetwerk Amsterdam (PDF)
<*automatisch*>	Bijlage 2 – GEHEIM Brief Liander met aankondiging congestie voor Westzaanstraat en voor Noord-Papaverweg d.d. @@ (PDF)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Directie Ruimte & Duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl, [redacted]
Directie Ruimte & Duurzaamheid, [redacted]@amsterdam.nl, [redacted]

Besluit college van burgemeester en wethouders

<*automatisch, na afloop vergadering*>

GEHEIM